

चित्रशिखण्डिप्रसूत m. (-तः) VRIHASPATI. E. चित्रशिखण्डि, and प्रसूत born : see चित्रशिखण्डि; there are other similar compounds.

चित्रश्री f. (-श्रीः) Great beauty, or the loveliness of variegated colours. E. चित्र, and श्री beauty.

चित्रसंस्थ mfn. (-स्थः-स्था-स्थ) Pictured, painted. E. चित्र, and संस्थ fixed.

चित्रसर्प m. (-सर्पः) A large speckled snake. E. चित्र, and सर्प a snake.

चित्रसेन m. (-नः) One of the judges or recorders of hell. E. चित्र, सेना an army. छतराष्ट्रपुत्रभेदे, गन्धर्वभेदे च ।

चित्राक्षी f. (-क्षी) The Maina, (Turdus salica.) E. चित्र variegated, अक्ष an eye, fem. affix डीप्, implying diminution.

चित्राङ्ग mfn. (-ङ्गः-ङ्गी-ङ्ग) Painted, spotted, striped, (the body.) m. (-ङ्गः) f. (-ङ्गी) f. 1. A kind of snake. 2. A plant, (Plumbago zeylanica.) n. (-ङ्गः) f. Yellow orpiment. 2. Vermilion. f. (-ङ्गी) 1. Madar. 2. A worm, (Julus cornifex.) E. चित्र spotted or painted, &c. अङ्ग the body. छतराष्ट्रपुत्रभेदे च ।

चित्राङ्गद m. (-दः) 1. A Prince, a brother of Bichitrabirya father of DHRITARASHTRA and PANDU, and son of SANTANU. 2. A judge and recorder in hell. E. चित्र अङ्ग body, and द who gives. शान्तनोः सत्यवत्यां जाते पुत्रभेदे ।

चित्राङ्गदस् f. (-स्) The mother of VYASA. E. चित्राङ्गद the name of a prince, uterine brother of VYASA, and स् mother. सत्यवत्याम् ।

चित्राटोर m. (-रः) 1. The moon. 2. The forehead, spotted with the blood of a goat, slain in the worship of the demon GHANTAKARNA. E. चित्र spotted, &c. and अट् to go or be, and ईरच् aff. चित्रा नचत् अटति चित्रं वा अटति । अट-वा-ईरच् ।

चित्रान्न n. (-न्न) Rice dressed with coloured condiments. E. चित्र and अन्न food. चित्रौदनं । दध्यौदनं हविर्गन्धं मांसं चित्रान्नमेव च ।

चित्रापूप m. (-पुः) A cake. E. चित्र speckled, and अपूप a cake, a plum-cake. नित्यकर्मधारयः । पिष्टकभेदे ।

चित्रायस n. (-सः) Steel, E. चित्र, and अयस् iron. कर्म० अच् समा । तीक्ष्णलौहे । (इत्यात्) ।

चित्रिक m. (-कः) The month Chaitra or Cheyt, (March-April.) E. चित्र the star, and ठन् affix ; also चैत्रिक.

चित्रित mfn. (-तः-ता-तं) 1. Painted. 2. Spotted, striped. 3. Variegated. E. चित्र to paint, क्त aff.

चित्रिन् mfn. (-त्री-चित्रि-त्रि) 1. Variegated. 2. Wonderful. f. (-त्री) One of the four kinds in which women are classed. E. चित्र, and इनि aff. or चित्र-णिनि वा ।

चित्रियमाण mfn. (-णः-णा-ण) Astonishing, surprising, causing wonder or astonishment. E. चित्र with कच्, or used as a verb, शानच् aff.

चित्रेश m. (-शः) The moon. E. चित्र the star, and ईश lord.

चित्रोक्ति f. (-क्तिः) 1. A voice from heaven, that of an invisible speaker. 2. A marvellous tale. 2. Agreeable or eloquent discourse. E. चित्र miraculous, and उक्ति saying.

चित्रौदन n. (-नः) Boiled rice coloured with turmeric, &c. E. चित्र variegated, and औदन boiled rice.

चित्रात्मन् m. (-त्मा) The intellectual soul, spirit. E. चित्र, and आत्मन् soul.

चिद्रूप mfn. (-पुः-पा-पु) 1. Amiable, good-hearted. 2. Wise, intelligent, of liberal or expansive mind. n. (-पुः) The Supreme Being, as indentifiable with intellect or understanding. E. चित्र mind, and रूप form. चिदेव रूपमस्य । आत्मसूक्ष्ममिति हृदयालौ च ।

चिन्तयत् mfn. (-यन्-यन्ती-यत्) Reflecting, considering. E. चित् to think, and श्वाट् aff.

चिन्तनीय mfn. (-यः-या-य) To be considered or thought. 2. To be comprehended. 3. To be meditated on. E. चित् to reflect, अनौयर् aff.

चिन्तयितव्य mfn. (-व्यः-व्या-व्य) To be considered, to be reflected on. E. चित् to think, (10th cl.) तव्य aff.

चिन्तयित्वा ind. Having thought or considered, E. चित् to think, (10th cl.) क्त्वा aff.

चिन्ता f. (-न्ता) Reflexion, consideration, recollection. E. चित् to reflect, affixes अङ् and टाप्.

चिन्ताकुल mfn. (-लः-ला-ल) Disturbed in thought or distracted by any idea. E. चिन्ता, and आकुल agitated.

चिन्तापर mfn. (-रः-रा-र) Thoughtful, anxious. E. चिन्ता, and पर engaged in.

चिन्तामणि m. (-णिः) 1. A fabulous gem, supposed to yield its possessor whatever may be required. 2. A name of BRAHMA. 3. A Jina or Jaina saint. E. चिन्ता, reflexion, and मणि a jewel.

चिन्तामान mfn. (-नः-ना-नं) Reflecting, considering, meditating. E. चित् to think, शानच् aff.

चिन्तावत् mfn. (-वान्-वती-वत्) Thinking, thoughtful. E. चिन्ता, and मतृप् aff.

चिन्ताविश्रमन् n. (-श्रमः) Council house or room. E. चिन्ता reflexion, and विश्रमन् a house.

चिन्तिङ्गी f. (-ङ्गी) The tamarind tree. E. Irregularly changed from चिन्तिङ्गी, q. v. also चिन्तिङ्गीका, कन् being added.

चिन्तित mfn. (-तः-ता-तं) 1. Thought, considered. 2. Reflecting, considering. n. (-तं) Reflexion : see चिन्ता. E. चित् to think, affix क्त.

चिन्तिति f. (-तिः) Consideration, reflexion. E. चित् to think, क्तिन् aff. चित्ति-क्तिन् वा इट् णिषीपथ । चिन्तायाम् ।

चिन्तिया f. (-या) Reflexion, consideration, thinking. E. चित्, and इय aff.

चिन्तीकृति f. (-क्तिः) Midnight cry or alarm.

चिन्त्य mfn. (-न्यः-न्या-न्य) 1. To be considered. 2. To be appreciated or conceived. 3. To be thought of or meditated upon. E. चित् to think, कर्मणि यत् aff.

चिन्न m. (-न्नः) A kind of grain, (Panicum miliaceum.) A various reading of चीन, q. v.

चिन्वत् mfn. (-न्वन्-न्वती-न्वत्) Gathering, collecting. E. चि to gather, (5th cl.) श्वाट् aff.

चिपिट mfn. (-टः-टा-टं) Flat-nosed. E. नि preposition, पिटच् क्तिच् affix in this sense, and नि changed to चि. m. (-टः) Rice or grain flattened. E. पिट् to flatten, क् affix, the derivative reduplicated, and and ल substituted for the radical ; also with कन् added चिपिटक ; also the pen becoming च, चिपुट.

चिपिटक m. (-कः) See the preceding.

चिपुट m. (-टः) See चिपिट.

चिष्य n. (-ष्यः) A whitlow. नखमांसमविष्टाय वातं पित्तं च देहिनाम् । करोति दाहपाकौ च तं व्याधिं चिष्यमादिशेत् ॥ इत्युक्ते नखरोगभेदे ।

चिमि m. (-मिः) 1. A parrot. 2. A plant, from the fibres of which coarse cloth and rope are made : see पट्ट. E. चि imitative sound, and मि to utter, affix क्तिप्, with कन् added चिमिक.

चिमिक m. (-कः) A parrot : see the preceding.

चिर n. (-रः) E. चिरक् । दीर्घकाले, तद्वर्तिनि पदार्थे । वि० लघुादौ चिकले गणे ।

चिरकारिन् mfn. (-री-रिणी-रि) Dilatory, tedious, slow. E. चिर, and कारिन् who acts. चिरेण करोति क्ल-खनि । दीर्घपूर्वे, गौतमपुत्रभेदे च ।

चिरकाल n. (-कलः) A long period. E. चिर long, and काल time.

चिरकालपालित mfn. (-तः-ता-तं) Protected for a long time. E. चिरकाल, and पालित nourished.

चिकालीपार्जित mfn. (-तः-ता-तं) Accumulated slowly or after a long time. E. चिरकाल, and उपार्जित gained.

चिरक्रिय mfn. (-यः-या-यं) Dilatory, tedious, slow. E. चिर long, and क्रिया business.

चिरगत mfn. (-तः-ता-तं) Long absent, a long time gone. E. चिर, and गत gone.

चिरचेष्टित mfn. (-तः-ता-तं) Long sought for, of rare occurrence. E. चिर, and चेष्टित sought.

चिरजीवक m. (-कः) A tree : see जीवक E. चिर long, and जीवक lived.

चिरजीविन् mfn. (-वी-विनी-वि) Long-lived. m. (-वी) 1. A name of VISHNU. 2. A crow. 3. The Jivaka : see the preceding. 4. An epithet applied especially to eight chiefs or saints, viz. MARKANDEYA, ASWATTHAMA,